

ת"פ (חדרה) 69334-06-23 - מדינת ישראל נ' פלוני

ת"פ (חדרה) 69334-06-23 - מדינת ישראל נ' פלונישלו חדרה

ת"פ (חדרה) 69334-06-23

מדינת ישראל

תביעות חוף - שלוחת חדרה

ע"י עוה"ד שירן גבע - אלנקווה

נגד

פלוני

בית משפט השלום בחדרה

[02.01.2025]

כבוד השופט ערן זלר

ע"י ב"כ עוה"ד דינה ילז

גזר דין

רקע

1. הנאשם, יליד 1977, הודה והורשע בכתב אישום מתוקן, בעבירה של תקיפה סתם של בת זוג, על-פי סעיף 382(ב)(1) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977. הודיית הנאשם הייתה בגדרו של הסדר טיעון בו הסכימו הצדדים כי הוא יישלח לשירות המבחן שיגבש תסקיר על אודותיו בטרם יטענו לעונש.

2. על פי כתב האישום המתוקן, בעת הרלוונטית לכתב האישום היו הנאשם ואשתו הגב' ב' (להלן: "המתלוננת") נשואים מזה כעשרים שנה, הם התגורר בחדרה וגידלו בת משותפת, קטינה.

3. ביום 13.5.23 בשעה 19:45 או בסמוך לכך יצאו המתלוננת והילדה מבית המגורים על מנת לחפש את הנאשם ששהה באותה עת מחוץ לבית. הם פגשו את הנאשם מחוץ לבית בסמוך לכניסה, זאת שהוא תחת השפעת אלכוהול. הילדה בכתה והנאשם ניסה להרגיעה, אך המתלוננת ביקשה ממנו שלא יגע בילדה שכן הוא שתה אלכוהול. בתגובה אמר הנאשם למתלוננת: "יאללה מה קרה היית עם האנשים החארות האלה שהשפיעו עלייך"; המתלוננת השיבה לו: "בינתיים רואים מי החרא".

בעקבות דבריה של המתלוננת, הנאשם סטר לה מספר פעמים בפנים ובלסת, תוך שהמתלוננת קוראת לעזרה, שאז בעטה המתלוננת בנאשם וברחה לאחת השכנות.

תסקירי שירות המבחן

4. שירות המבחן הגיש שני תסקירים. בתסקיר הראשון (22.5.24) תוארו תולדות חייו של הנאשם, אשר נולד בישראל, נשוי למתלוננת ולהם בת משותפת בת 4. בגיל 19 היגר עם המתלוננת לקנדה שם נישאו, לאחר מספר שנים חזרו בתשובה וישבו ארצה. הנאשם מנהל אורח חיים חרדי ועובד מזה כמספר שנים כמשגיח כשרות במטבח בקיסריה. צוין בתסקיר כי הנאשם לוקח אחריות מלאה על מעשיו. הוא תיאר כי בזמן האירוע היה תחת השפעת אלכוהול, ומתוך תחושת פגיעה שחוזה מהתנהגות המתלוננת כלפיו פעל כלפיה באלימות. הוא ביטא חרטה, הכיר בפסול שבמעשיו, הביע אמפתיה כלפי אשתו, וחש כעס, עצב ובושה על התנהלותו האלימה. הוא ציין בפני שירות המבחן כי מזה שנים רבות הוא צורך אלכוהול אשר משפיע עליו לרעה, שלל דפוסי התמכרות, וציין כי מאז ביצוע העבירה חדל לשתות אלכוהול.

שירות המבחן נפגש עם המתלוננת, אשר תיארה את הנאשם כאדם רגיש, טוב לב, דואג לפרנסת המשפחה ומטפל בבתם המשותפת, וסיפרה כי מאז האירוע חל שיפור ממש ביחסיהם, וכי הם גם פנו לטיפול זוגי. היא התייחסה לקונפליקטים שהיו ביניהם במהלך השנים, בין היתר על רקע צריכת האלכוהול על ידו. שירות המבחן תיאר את מוכנותו של הנאשם להשתלב בטיפול ייעודי, אך עמד גם על גורמי סיכון והמליץ על השתלבותו בטיפול. התסקיר השני (1.10.24) תיאר כי הנאשם השתלב היטב בקבוצה טיפולית וגילה תובנות על דפוסי התנהגותו הבעייתיים. המתלוננת מסרה לשירות המבחן כי מאז השתלבותו בקבוצה חל שינוי לטובה בקשר איתה. שירות המבחן מצא כי הנאשם השתלב היטב בהליך השיקומי מה שמפחית את הסיכון הטמון בו, והמליץ להעמידו בצו מבחן למשך 12 חודשים.

עורכת התסקיר ציינה כי הנאשם לא הציג אסמכתאות המצביעות על פגיעה אפשרית של ההרשעה בו. עם זאת, היא תיארה כי הוא חושש מהמשמעות השלילית של הדבר על חייו, על דימויו העצמי ועל דימויו המקצועי - בתפקיד שאותו הוא תופס כמצריך תכונות וערכים חיוביים והיעדר עבר פלילי.

בתסקיר צוין כי הנאשם מסר מכתב ממנו עולה כי הוא עובד למעלה מעשר שנים כמשגיח כשרות מטעם הרבנות בחדרה, והוא תואר בו כאדם נעים הליכות, הגון ובעל מוסר עבודה גבוה.

נוכח כל האמור המליץ שירות המבחן לשקול בחיוב לסיים את ההליך ללא הרשעה, מה שאף יעביר לנאשם מסר מחזק להמשיך בנתיב השיקומי. טיעוני הצדדים

5. ב"כ המאשימה טענה כי הכלל בפסיקה הוא שיש להרשיע, וכי החריגים שנקבעו לכלל זה אינם חלים בעניינו של הנאשם. היא עמדה בהקשר זה על חומרתן של עבירות האלימות במשפחה ועל האינטרס הציבורי לגנותן; טענה כי לא מתקיים בעניינו של הנאשם התנאי הדורש כי הפגיעה בסיכויי השיקום שלו תהיה מוחשית וקונקרטי, והפנתה לפסיקה בעניין; היא ציינה לעניין זה כי לא עולה כלל כי הרשעה בדיון תביא לפיטוריו של הנאשם או לפגיעה אחרת בעיסוקו.

לדברי התובעת מתחם העונש ההולם לעבירה שביצע הנאשם הוא מעבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר, אולם נוכח העולה מתסקירי שירות המבחן והליך השיקום שנושא פרי, תבקש המאשימה להסתפק בעונש של מאסר על תנאי והטלת צו מבחן.

6. ב"כ הנאשם הפנתה למקרים שונים מן הפסיקה, שבהם נאשמים שעברו עבירות אלימות במשפחה ואף עבירות חמורות אחרות, לא הורשעו בדיון. היא הציעה כי אם הנאשם לא יורשע ניתן יהיה להטיל עליו גם לבצע של"צ. היא טענה כי אירוע האלימות היה נקודתי וחד פעמי שלפניו היו יחסים מתוחים מאוד בין בני הזוג, הכל על רקע שנים לא קלות שעברו בשל נסיונות ארוכי שנים להביא ילד לעולם. היא תיארה כיצד הנאשם השתמש באירוע כמנוף כדי לשקם את עצמו ואת יחסיו עם המתלוננת, וכי מאמציו נשאו פרי כפי שהדבר אף עולה מתסקירי שירות המבחן. הסנגורית ביקשה לאמץ את המלצת שירות המבחן שלא להרשיע את הנאשם, וטענה כי הגם והנאשם מאוד מוערך במקום עבודתו הרי שאין לו קביעות ולא מדובר במקום עבודה בטוח ויציב; היא הסבירה כי לעתים עסקי מזון נסגרים כך שהנאשם יכול להישאר ללא עבודה, ובמצב דברים זה, הוא עשוי למצוא את עצמו עם פגיעה ממשית בתעסוקה אם יורשע; היא הפנתה בהקשר זה לפסקי דין בהם מצאו בתי המשפט שלא להרשיע נאשמים, על אף שלא הוכחה פגיעה קונקרטית באפשרויות התעסוקה. עוד ציינה ב"כ הנאשם כי בפסיקת בית המשפט העליון ניתנה חשיבות רבה בהקשר של אי הרשעה גם לנושא שיקום המשפחה ולערך של הנאשם בעיני עצמו. הסנגורית הוסיפה כי במקרה ובית המשפט לא יאמץ את המלצת שירות המבחן ויחליט להרשיע את הנאשם, הרי שיש מקום להסתפק בעונש צופה פני עתיד והטלת צו מבחן.

7. הנאשם בדברו האחרון אמר כי אין יום שעובר מאז האירוע בו הוא לא עובר ייסורים. תיאר כי הוא חי כל העת בתחושת חרטה עמוקה, אותה הוא מביע גם בפני המתלוננת אשר הוא מקווה שתסלח לו. הוא סיפר כי השתלבותו בקבוצה הטיפולית סייעה לו, ועוזרת לו להבין איך הגיע למצב הזה ואיך ממשיכים קדימה, ועל כך הוא מברך. עוד הוסיף, כי הוא והמתלוננת אף נמצאים יחד בטיפול זוגי שעוזר להם. תיאר כי הפסיק לחלוטין עם שתיית האלכוהול ואפילו את הקידוש הוא עושה עם מיץ ענבים, וכי הוא כבר לא פוקד את בית הכנסת בו נהגו לשתות, אלא עבר להתפלל בבית כנסת אחר. הוא הוסיף כי הוא המפרנס היחיד בבית, וכי הוא עובד באופן קבוע.

8. בית המשפט מוסמך אמנם להימנע מהרשעתו בדיון של נאשם אשר נקבע כי ביצע עבירה פלילית או לבטל את הרשעתו אם כבר הורשע, אולם סמכות זו מהווה את החריג לכלל, לפיו נאשם אשר הוכח כי ביצע עבירה - יורשע בה. הכלל הוא, כי הימנעות מהרשעה תהיה במקרים חריגים ויוצאי דופן, בהם עשוי להיווצר פער ממשי ובלתי נסבל בין הפגיעה שתיגרם לנאשם בשל ההרשעה הפלילית, לבין התועלת שתצמח לאינטרס הציבורי כתוצאה מן ההרשעה (למשל: ע"פ 9893/06 לאופר נ' מדינת ישראל, [נבו] (31.12.07) בפסקאות 9 - 10 לפסק הדין של כב' השופטת א' פרוקצ'יה)).

9. בפסיקה רחבה במהלך השנים נקבע כי ניתן יהיה כחריג להימנע מהרשעתו של נאשם, זאת כאשר מתקיימים שני תנאים מצטברים. תנאי אחד הוא כי ההרשעה עלולה לפגוע פגיעה חמורה בשיקומו של נאשם; והתנאי האחר הוא סוג העבירה אותה ביצע הנאשם מאפשר לסיים את ההליך הפלילי בעניינו ללא הרשעה - מבלי שהדבר יפגע בשיקולי הענישה האחרים הנוספים, וכן באינטרס הציבורי שבהרשעת מי שביצע עבירה פלילית (ע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל, [נבו] (21.8.97)).
- בפסיקת בתי המשפט אף נקבעו מבחני עזר שונים ליישום נכון של ההלכה שנקבעה בעניין כתב. כך למשל, עוד בעניין כתב עמד המשנה לנשיא דאז - כב' השופט לזין, על מספר גורמים המהווים בעקרום חלק משיקולי שיקום, אשר מקובל שיש להביאם בחשבון לעת שנשקלת שאלת אי ההרשעה בדין: האם מדובר בעבירה ראשונה או יחידה של הנאשם; חומרת העבירה והנסיבות שבהן בוצעה; מעמדו ותפקידו של הנאשם והקשר בין העבירה למעמד ולתפקיד; מידת הפגיעה של העבירה באחרים; הסבירות שהנאשם יעבור עבירות נוספות; האם ביצוע העבירה על-ידי הנאשם משקף דפוס של התנהגות כרונית, או המדובר בהתנהגות מקרית; יחסו של הנאשם לעבירה, האם נוטל הוא אחריות לביצועה ומתחרט עליה; משמעות ההרשעה על דימויו העצמי; השפעת ההרשעה על תחומי פעילותו. (וראו גם: ע"פ 5985/13 אבן נ' מדינת ישראל, בפסקאות 6 - 7 [נבו] (2.4.14)).
10. במעלה הדרך נקבע פעמים רבות כי כאשר לתנאי הראשון - תנאי השיקום, על הנאשם להרים את הנטל להוכיח כי הרשעה תפגע בשיקומו. עליו בהקשר זה להצביע על נזק מוחשי וקונקרטי בסיכויי להשתקם ולבסס את הדברים על ידי הנחת תשתית ראייתית משכנעת (למשל: ע"פ ג' (חי') 44030-02-22 מדינת ישראל נ' בכרי [נבו] (7.7.22)).
11. בעניינו, הנאשם לא הצליח להראות כי הרשעתו תפגע בשיקומו. אין די בטענה כללית למדי לפיה אם בעתיד כלשהו המסעדה בה הוא משמש משגיח כשרות אולי תיסגר שאז ייתכן שהרשעה בדין תפריע לו למצוא מקום עבודה אחר. טענה כללית ותיאורטית כגון דא לא יכולה להוות אדן איתן דיו כדי לבסס עליו את התנאי הנדרש של פגיעה בשיקום (ראו למשל: רע"פ 1240/19 לוי נ' מדינת ישראל [נבו] (24.3.19)).
- אעיר כי מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם עובד למעלה מעשר שנים כמשגיח כשרות מטעם הרבנות הראשית; כאשר מנהל מחלקת הכשרות במועצה הדתית חדרה לימד עליו זכות, כאדם ישר והגון שמשתלב היטב בצוות העובדים. מכך ללמוד שני דברים: האחד, הנאשם שומר על רצף תעסוקתי לאורך שנים רבות במקצועו, מה שהופך את הסיכוי "לסגירת המסעדה" ולכך שהוא יחפש עבודה אחרת והרשעתו תפריע לו, לאפשרות בעלת גוון תיאורטי ומרוחק במיוחד. השני, בבסיס העסקתו של הנאשם עומדת המועצה הדתית והוא לא בהכרח תלוי במסעדה כזו או אחרת שיכולה פתע להיסגר. ממילא יאמר כי מנהל מחלקת הכשרות לא ציין כי הנאשם יפוטל אם יורשע.
12. הנאשם לא הצליח אפוא להרים את הנטל ולהראות כי הרשעתו תפגע בשיקומו; והפגיעה לה הוא טוען היא רחוקה וערטילאית, ובוודאי אינה קונקרטית ולא עומדת בקנה אחד עם הכלל כי הימנעות מהרשעה היא החריג (רע"פ 3589/14 לוזון נ' מדינת ישראל [נבו] (10.6.14)).

13. אעיר כי בשנים האחרונות מבחן 'הנזק הקונקרטי' רוכך קמעא, כך שבמקרים חריגים, ניתן שלא להרשיע נאשם, באופן שיאפשר לו להתפתח בדרך שתבטיח את שיקומו המוצלח, וזאת על בסיס בחינת מכלול העובדות והשיקולים; בגדר מכלול השיקולים יש להעניק משקל מכריע לכך שהימנעות מהרשעה תבטיח פתיחת דלת של שיקום, אף אם לא הוצג נזק קונקרטי מסוים (למשל: ע"פ 3554/16 יעקובוביץ' נ' מדינת ישראל [נבו] (11.6.17); רע"פ 8215/16 אברהם יצחק נ' מדינת ישראל [נבו] (29.3.17); ע"פ 5446/15 חנימוב נ' מדינת ישראל [נבו] (3.3.16)).
- אלא שבמקרים הללו דובר בנאשמים שהיו בתחילת דרכם המקצועית לעתים בסיום לימודים, אשר לפנייהם עמדו אפשרויות תעסוקתיות כאלה ואחרות אותן תכננו או שאליהן הוכשרו ולמדו, כאשר להרשעה בהחלט היה פוטנציאל לפגוע בהן (למשל: היתר נהיגה באמבולנס (חנימוב); קצינבטיחות בתעבורה (יעקובוביץ'); סיכויי קליטה במגזר הציבורי (אברהם יצחק)). כך גם בתיקים בהם אני דנתי והסתיימו באי הרשעה: ת"פ (חד') 36016-11-22 מדינת ישראל נ' ג'בארין (19.6.24) - מסלול הכשרה של קציני בטיחות; ת"פ (חד') 17396-08-22 מדינת ישראל נ' ג'בארין (27.10.24) - סטודנט בסיום לימודיו המתעתד להיות מנהל פרויקטים בחברות בניה; ת"פ 34008-09-23 (חד') מדינת ישראל נ' פודוליאן (11.12.24) - עובד במפעל בטחוני.
14. סבור אני, כפי שנקבע בפסקי דין שונים, כי התבחינים הרלוונטיים לשאלת אי ההרשעה צריכים להיבחן על רקע מכלול השיקולים שבפני בית המשפט, לרבות ההשפעה שתהיה להרשעה על אופק חייו של הנאשם - ולא דווקא על מקום עבודה מסוים; וכי מתקיימת אף "מקבילית כוחות" כך שכלל שהעבירה חמורה יותר יידרש הנאשם להראות פגיעה קונקרטית ולא יהיה די בתרחיש תיאורטי או הוכחת פגיעה כללית יותר (עפ"ג (ב"ש) 66903-07-20 אבו מדיעם נ' מדינת ישראל [נבו] (30.12.20)); אלא שהדבר אינו יכול להיות מנותק מקיומו של לכל הפחות של פוטנציאל נזק שבוודאי צריך להיות יותר מערטילאי. זהו אינו המקרה שבפניי, ולכן אין מקום לבטל את הרשעת הנאשם.
15. מעשה העבירה שביצע הנאשם כלפי המתלוננת פוגע בערכים מוגנים שהם שלמות גופו של אדם, כבודו הבסיסי ותחושת הבטחון שלו. כאשר המעשים מבוצעים כנגד בת או בן הזוג, בתוך התא המשפחתי המצומצם, נוספת גם פגיעה בערכים המוגנים של שלמות המשפחה ובזכותו של אדם לחיות בבטחון בביתו ולחוש בטוח בקרב משפחתו (ע"פ 6758/07 פלוני נ' מדינת ישראל [נבו] (11.10.07)).
16. הנאשם ביצע את העבירה כשהוא תחת השפעת אלכוהול, ולמעשה זו הייתה הסיבה לחילופי הדברים בין הנאשם לאשתו - אשר הסתיימו בתקיפתה; מה גם שהתקיפה בוצעה בסמוך לבתם הקטינה. הדברים מעצימים במידת מה את תחושת הפגיעות של המתלוננת, בידעה כי בעיית השתייה של הנאשם מביאה אותו לחוסר שליטה ואלימות, שיכולה הייתה גם להתרחש ליד בתם.
17. עם זאת, מדובר באירוע מתפרץ נקודתי וקצר, שבוודאי אין לומר עליו כי היה מתוכנן; העבירה הייתה רגעית ומתפרצת, ונעשתה על רקע יחסים עכורים שהיו אז בין בני הזוג ובצמוד לדברים שהטיחה המתלוננת בנאשם ושפגעו בו.
18. בהתחשב בכל אלה אני סבור כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים היא נמוכה.

19. עיון בפסיקת בתי המשפט מלמד כי הענישה הנוהגת במקרי אלימות במשפחה היא במנעד רחב למדי ותלוי נסיבות. אביא להלן מספר דוגמאות.
- רע"פ 340/21 מסרי נ' מדינת ישראל [נבו] (28.1.21). המבקש הורשע בכך שהשליך לעבר אשתו נעל, והכה אותה בגבה ובפניה באמצעות נעל אחרת. בית משפט השלום גזר עליו 15 ימי מאסר בפועל ומאסר על תנאי; בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה החמיר את העונש ל- 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות והבקשה למתן רשות ערעור נדחתה.
- רע"פ 303/16 פלוני נ' מדינת ישראל [נבו] (13.1.16). המבקש הודה והורשע בכך שדחף את אשתו, ולאחר שמעדה בעט בה. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר על תנאי לבין שנת מאסר בפועל, והטיל 5 חודשי מאסר בעבודות שירות ומאסר על תנאי. בית המשפט המחוזי דחה את ערעור המבקש אך קבע כי הענישה שהוטלה היא מתונה מאוד. בית המשפט העליון דחה את בקשתו למתן רשות ערעור.
- ת"פ (י-ם) 22604-06-20 מדינת ישראל נ' פלוני [נבו] (10.9.23). נאשם הורשע על יסוד הודאתו כי במהלך ויכוח עם אשתו סטר לה, בתגובה היא בעטה בו ולאחר מכן הוא זרק את הטלפון הנייד שלו עליה ופגע בבטנה. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם לעבירה הוא בין מאסר על תנאי עם ענישה חינוכית ועד 12 חודשי מאסר בפועל, וגזר על הנאשם, שהיה בעל עבר פלילי, 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס.
20. בהתחשב בנסיבות ביצוע העבירה ולאחר שנתתי דעתי לפסיקה הנוהגת, אני קובע כי מתחם העונש ההולם לעבירה שביצע הנאשם כלפי המתלוננת נע בין רף תחתון של מאסר על תנאי, ועד לרף עליון של 6 חודשי מאסר בפועל.
21. לשם קביעת עונשו של הנאשם בתוך המתחם הבאתי בחשבון את הדברים הבאים:
- הנאשם נעדר כל עבר פלילי ומדובר בהסתבכותו היחידה עם החוק. מדובר באדם המנהל חיים נורמטיביים, עובד בעבודה קבועה ומזה שנים ארוכות מתפרנס מיגיע כפיו ומפרנס בכבוד את משפחתו כמפרנס יחיד.
- הנאשם הודה בכתב האישום המתוקן ובכך חסך את ניהול ההליך, ובעיקר חסך את הבאת המתלוננת להעיד נגדו. האחריות שהנאשם לוקח היא מלאה וכנה - הנאשם חש חרטה עמוקה ועולה בבירור כי הוא מייסר את עצמו על כישלונו החד פעמי - כך עולה מתסקיר שירות המבחן וכך בהחלט התרשמתי כששמעתי את הנאשם באולם בית המשפט.
- תסקירי שירות המבחן מעידים ובהרחבה על כל הדברים שציינתי, אך הם גם עומדים על ההליך טיפולי - שיקומי שבו השתלב הנאשם בהצלחה רבה. אני בהחלט תמים דעים עם הסנגורית, כי הנאשם מינף את אירוע העבירה כדי לעבור טיפול הן במסגרת שירות המבחן - הליך טיפולי שהנאשם מודה עליו וגאה בו, והן טיפול זוגי יחד עם המתלוננת.
- עולה בהחלט כי יחסי הנאשם והמתלוננת שוקמו ועלו על פסים של כבוד הדדי, הבנה ותקשורת בריאה. יש לברך על כך. המקרה גם הביא את הנאשם לתובנות מתאימות על הרגלי שתיית האלכוהול שלו, ומאז הוא נמנע מכך לחלוטין. עמדתה של המתלוננת אף היא חשובה, והגם שהיא לא הגיעה לאולם בית המשפט, דבריה החיוביים על הנאשם במסגרת תסקיר שירות המבחן, בהחלט השפיעו עלי, והם ממילא השתלבו ועמדו בהלימה עם כל יתר הנתונים עליו שעלו מהתסקירים.
22. בהתחשב בכל אלה, החלטתי ללא היסוס להעמיד את עונשו של הנאשם בתחתית מתחם העונש ההולם.
23. אני גוזר אפוא את עונשו של הנאשם כדלקמן:
- א. מאסר על תנאי של 30 ימים, לבל יעבור הנאשם כל עבירת אלימות וזאת במשך 18 חודשים מהיום.
- ב. אני מטיל על הנאשם צו מבחן למשך 12 חודשים מהיום, כהמלצת שירות המבחן. בתקופה זו ימשיך הנאשם בהליך הטיפול במסגרת שירות המבחן.
24. הנאשם מזהר כי אם לא ישתף פעולה עם שירות המבחן ולא יעמוד בתנאי צו המבחן, עניינו יובא מחדש בפני בית המשפט, אשר עשוי לגזור עליו עונש אחר.
- זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בחיפה בתוך 45 ימים מהיום
- ניתן היום, ב' טבת תשפ"ה, 02 ינואר 2025, במעמד הצדדים.